

## ת"פ 47661/07/12 - מדינת ישראל נגד אור הרוש

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 47661-07-12 מדינת ישראל נ' הרוש

בפני כב' השופטת ורדה מרוז  
בעניין: מדינת ישראל  
ע"י ב"כ עוה"ד דן כהן - פמ"מ

נגד

אור הרוש  
ע"י ב"כ עוה"ד ארז נוריאלי

### גזר דין

#### העובדות

1. הנאשם הורשע על פי הודייתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות שעניינן הריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**") ופציעה, לפי סעיף 334 לחוק.
2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי במועד הרלוונטי, היה הנאשם נהג חדש, בעל רישיון נהיגה משנת 2010.
3. בתאריך 2.12.11, בסמוך לשעה 02:00, נהג הנאשם ברכב כשבגופו אלכוהול בריכוז העולה על 42 מיליגרם במאה מיליליטר דם. לצדו, במושב הקדמי ישב עדן מוסאי ז"ל (להלן: "**עדן**") או "**המנוח**" ו - "**הרכב**").
4. בהגיעו למועדון "בצרה 77" בשוב בצרה (להלן: "**המועדון**"), פגש הנאשם בחברו גיא ספיר (להלן: "**גיא**") מחוץ למועדון. השניים שוחחו בעוד הנאשם ברכבו, כאשר לפתע חטף הנאשם את הכובע שחבש גיא ויצא בנהיגה מהירה ממתחם המועדון ובתוך כך, עקף טור רכבים ואיבד שליטה חלקית על הרכב.
5. בסמוך למועדון שהו מתנדבי משטרה, עופר רחמים ונרקיס מטיאס (להלן: "**עופר**", "**נרקיס**") ושניהם יחד "**המתנדבים**"), אשר אופן נהיגתו של הנאשם עורר את חשדם. לפיכך, הם עקבו ברכבם - רכב אזרחי מסוג מאזדה - אחר הנאשם, עת יצא ממתחם המועדון לעבר מנהרה מתחת לכביש 4. הנאשם נעצר בסמוך לשער מושב בצרה, אז, עצרו המתנדבים את רכבם משמאל לרכבו ונרקיס, אשר חבש כובע משטרתי, ביקש להזדהות בפניו. בשלב זה, פתח הנאשם בנהיגה מהירה, הגיע לכביש 4 לכיוון דרום ומבלי להשתלב בנתיב

ההשתלבות, נסע ישירות לנתיב הימני.

6. המתנדבים נסעו בעקבותיו ודיווחו בקשר על מספר הרכב ומיקומו לצורך הקמת מחסומים. הנאשם המשיך בנהיגה מהירה על כביש 4 לכיוון דרום, תוך שהוא סוטה מנתיב נסיעתו ימינה ושמאלה וגורם לנהגים אחרים לבלום ולהסיט רכבם הצידה כדי למנוע תאונה.

7. בהגיעו למחלף רעננה צפון (להלן: "**המחלף**"), פנה הנאשם בחדות ימינה לכיוון המחלף ועלה על אי תנועה המסומן על הכביש. הוא המשיך בנהיגה מהירה בעקומה שבמחלף, נהג בנתיב השמאלי המוביל לכיוון כפר סבא, נכנס לעיקול בכביש ואף שבדרך היה נתיב נסיעה אחד בלבד, עקף משמאל רכב שנסע במקום.

8. הנאשם המשיך בנהיגה מהירה לכיוון מזרח ונכנס לרחוב בן יהודה, תוך מעבר בין נתיבים ואילוץ נהגים שבדרך לבלום. בהגיעו לצומת הרחובות בן יהודה וטשרניחובסקי, נכנס הנאשם לצומת בנהיגה מהירה כאשר המופע ברמזור בכיוון נסיעתו הראה אדום.

9. הנאשם המשיך בנהיגה מהירה לכיוון מזרח, עבר בין הנתיבים בכביש ועקף כלי רכב. בהתקרבו לצומת הרחובות בן יהודה והח"ש, אילץ נהג רכב אחר לעלות על אי תנועה במקום. בצומת הרחובות בן יהודה והגליל, חצה הנאשם את הצומת בנהיגה מהירה כאשר מופע הרמזור בכיוון נסיעתו הראה אדום.

10. הנאשם המשיך בנסיעה לכיוון מזרח במהירות של למעלה מ-100 קמ"ש והתקרב לצומת הרחובות בן יהודה ודרך הפועל (להלן: "**הצומת**").

11. אותה עת היו תנאי הדרך בצומת כדלקמן:

א. צומת צלב מרומזר, כביש אספלט סלול, תקין ויבש.

ב. דרך דו מסלולית. המסלולים מופרדים בשטח הפרדה בנוי.

ג. דרך עירונית. מהירות מותרת עד 60 קמ"ש.

ד. שדה הראיה בצומת, בכיוון נסיעת הנאשם פתוח לפנים למרחק של 184 מטר.

ה. במסלול בכיוון נסיעת הנאשם, 3 נתיבי נסיעה. הנתיב השמאלי נועד לפניה שמאלה.

ו. מזג אוויר נאה, ראות טובה, שעת לילה, תאורת רחוב פועלת.

12. בה בעת, נהג ליעד חני (להלן: "**ליעד**") ברכב מסוג דייהטסו (להלן: "**הדייהטסו**") ברחוב בן יהודה

בכיוון הנגדי לנסיעת הנאשם והתקרב לצומת במטרה לפנות שמאלה, לכיוון דרום. ליעד עצר את רכבו לפני הצומת, בצייתו למופע האדום שברמזור, כיוון נסיעתו. משהתחלף המופע לירוק, פנה ליעד שמאלה ונכנס לצומת, או אז, נכנס הנאשם לצומת בנהיגה מהירה, בניגוד למופע האדום בכיוון נסיעתו ופגע בעוצמה עם חזית צד שמאל של רכבו בדופן ימין קדמית של הדייהטסו (להלן: "התאונה").

13. כתוצאה מהתאונה, נדחפה הדייהטסו לכיוון מזרח ורכב הנאשם סטה ימינה, הסתובב סביב צירו, עלה על אי התנועה, פגע בעמוד רמזור ונעצר על המדרכה.

14. עדן נפצע באורח קשה ומותו נקבע במקום. לליעד נגרמו שפשופים בראשו ובחזהו והוא אושפז במשך יומיים בבית חולים. הנאשם אף הוא נפצע קשה ופונה לבית חולים בלינסון כשהוא מחוסר הכרה.

### הסדר הטיעון

15. לאחר הליך גישור ממושך, הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו, עתרה המאשימה לעונש ראוי של 5 שנות מאסר בפועל, פסילה ממושכת מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, מאסר על תנאי ופסילה על תנאי. הנאשם היה רשאי לטעון לעונש באורח חופשי. כן הוסכם שהנאשם יפצה את משפחת המנוח בסכום שייקבע על ידי בית המשפט.

### על הנאשם

16. הנאשם רווק כבן 21 (בעת ביצוע העבירות היה כבן 19), נעדר עבר פלילי וכן למשפחה נורמטיבית, המונה זוג הורים ושלושה ילדים. מחודש ספטמבר 2013 מתנדב הנאשם במסגרת שירות לאומי בבית ספר בכפר סבא ולאחרונה הותר לו לצאת לעבודה במעדניה. לאורך השנים ניהל הנאשם חיים נורמטיביים, סיים 12 שנות לימוד, לרבות בגרויות ויחסיו עם בני משפחתו תוארו כקרובים.

17. הנאשם נפצע קשה בתאונה, סבל מחבלת ראש ושברים מרובים בגופו ועבר הליך שיקום ממושך. במשך כשלושה חודשים טופל בבית חולים, במהלכם עבר מספר ניתוחים ובהמשך, הועבר לשיקום בבית לוינשטיין, תחילה בתנאי אשפוז מלא ולאחר מכן באשפוז יום. במקביל לשיקום הפיזי, שולב בטיפול פסיכולוגי בבית לוינשטיין, כמו גם במספר פגישות בבי"ח "שלוותה". הטיפול הופסק ביוזמתו. נמסר כי בשתי המסגרות מיעט הנאשם להעלות תכנים ביוזמתו ולשתף במצוקתו, למעט בכל הקשור לאובדן המנוח, שהיה חברו הקרוב מילדות. בקשר מול שירות המבחן התנהל באופן דומה, תיאר קושי לשתף את הסובבים אותו במצוקותיו והתמודדותיו, לרבות את משפחתו ושיתף בעיקר בתחושת הכאב, האובדן והגעגועים אל המנוח.

18. מהתסקיר, כמו גם מחוו"ד פסיכיאטרית שהוגשה מטעמו, עולה כי הנאשם אינו זוכר את התאונה

19. לדברי הנאשם, הוא פוקד בכל שבוע את קבר המנוח בבית העלמין. לאחר התאונה שמר על קשר קרוב עם משפחת המנוח, אולם בשלב מסוים אלו בחרו לנתקו למרות רצונו להיפגש עמם. הוא ביטא אמפטיה כלפי המשפחה ביחס לאובדן עמו היא מתמודדת לצד רגשות אשם כבדים על מעשיו. הגם שאינו זוכר את פרטי התאונה, נטל אחריות מלאה בגרימתה ותוצאותיה.
20. הורי הנאשם ביטאו אף הם הבנה לאחריותו של הנאשם בגרימת התאונה, אמפטיה כלפי משפחת המנוח, לצד חשש ודאגה לבנם לנוכח הנסיגה במצבו הרגשי והמאסר הצפוי לו.
21. שירות המבחן התרשם, כי מאז התאונה מתקשה הנאשם לשתף בעולמו הרגשי, הוא מסתגר, מצמצם את חייו החברתיים ומתמודד עם משבר עמוק. הגם שהנאשם ער לאפשרות כי יידון למאסר, המליץ שירות המבחן לאפשר לו הכנה נוספת למאסר באמצעות שילובו בקבוצה טיפולית לנהגים שהיו מעורבים בתאונות דרכים קטלניות המתמודדים עם קשיים דומים.
22. הנאשם הגיש חוות דעת פסיכיאטרית ערוכה ע"י פרופסור שמואל פניג - מומחה לפסיכיאטריה מבית החולים "שלוותה". חוות הדעת סוקרת בהרחבה את מצבו הרפואי של הנאשם מאז התאונה, בהינתן הפרעות קוגניטיביות ורגשיות שאובחנו בעקבות חבלת הראש. הגם שמצבו משתפר בהדרגה, המומחה נמנע מלחוות דעה מגובשת אודות מצבו הקוגניטיבי בהיעדר בדיקות עדכניות. משכך, הניח כי הנאשם סובל מ"לקויות קוגניטיביות מינימליות" המצטרפות לבעיות הנפשיות, אשר ראוי להתחשב בהן בתכנון הליך השיקום.
23. בניגוד לאבחנה הראשונית ב"שלוותה", לפיה סובל הנאשם מהפרעת דחק פוסט טראומטית, מצא המומחה כי הנאשם אינו סובל מהפרעה זו הואיל ולא מתקיים בו מאפיינה העיקרי - חוויה חוזרת של התאונה.
24. לצד זאת, נמסר כי מאז התאונה הנאשם אינו מצליח לחזור לעצמו מבחינה נפשית: **"השינוי הוא במופנמותו, הקושי לבוא בקשר עם רגשותיו, הזעם העצור, התפרצויות הזעם כאשר מנסים להתקרב אליו, ההליכה עם התליון של החבר, העלייה לרגל לקבר, הצמצום בחייו החברתיים, הקושי להתמודד עם האבל ועם תגובת הסביבה"** (עמ' 6 לחו"ד). המומחה העריך כי מלכתחילה סבל הנאשם מיכולת רגשית מוגבלת ומכאן קשייו להתמודד עם אירוע כה טראגי. מאבחון שנערך כדי להתחקות אחר עולמו הרגשי עלה פרופיל של **"נבדק שעולמו הרגשי קרס, שאיננו רואה טעם לחייו ואינו מסוגל לתכנן את המשכם"**.
25. לשיטת המומחה, הנאשם הפסיק את הליך השיקום על רקע תחושות אשם ותפיסתו כי עליו לשלם מחיר

בעבור מעשיו.

26. לסיכום - הגדיר המומחה את תגובת הנאשם לתאונה כתגובה נפשית מורכבת המושפעת משארית הפרעה נירו-קוגניטיבית-מוחית ומאבל מתמשך. הוא ציין כי התאונה קטעה את תהליך בניית זהותו החברתית והמקצועית של הנאשם והתקשה להעריך מה תהיה השפעת המאסר על מהלך חייו, שכן מחד הנאשם יודע שעליו לשלם מחיר על מעשיו, אך מאידך המאסר "**עלול לקבע את החסם והעצירה שהתהוותה בחייו של אדם צעיר ומוגבל שכל מהלך חייו נקטע**" (עמ' 8).

### ראיות לעונש

27. עו"ד שאול נעים, בא - כוח משפחת המנוח, עתר לחרוג לחומרא מהסדר הטיעון ולהשית על הנאשם עונש של 7 שנות מאסר, בהינתן מותו הטראגי של המנוח והאובדן שחוה משפחתו.

28. מר אורי מוסאי, אביו של המנוח, הביע את מורת רוחו מהסדר הטיעון ומעתירת המאשימה לעונש בן 5 שנות מאסר. לטעמו, העונש המבוקש אינו הולם את חומרת האירוע ותוצאותיו ואין בו כדי להשיג את ההרתעה הנדרשת. האב צייר קווים לדמות בנו המנוח-צעיר, חייל, איש טוב-אשר חייו נגדעו בטרם עת. הוא תיאר את השבר שחוה משפחתו מאז האסון, בכי על לכתו של הבן יום, יום, סבל מנדודי שינה ומתחלואות ונזקקות של כל בני המשפחה לטיפול נפשי.

29. ב"כ המאשימה הגיש תעודה רפואית המלמדת על מצבו הרפואי של ליעד, תצלומים ודיסק מזירת האירוע ודיסק דו"ח הובלה.

30. מטעם הנאשם העידו מספר עדי אופי;

אמו, גב' דנה הרוש, העידה על אופיו הטוב של בנה, היותו ילד טוב ואיכותי, מסור למשפחה וחבר נאמן לחבריו. היא הטעימה את החברות הקרובה ששררה בין בנה לבין המנוח, אשר אובדנו הוא העונש הכבד ביותר עבורו. לדבריה, מאז התאונה הפך הנאשם לאדם אחר, מסוגר וחסר שמחת חיים. היא ביקשה להקל בעונשו בהתחשב בגילו הצעיר ובמצבו הנפשי כפי שתואר, על מנת לאפשר לו לשקם את חייו. האם ציינה, כי בשנים האחרונות חוותה משפחתה אובדן מספר פעמים, כאשר בתוך פרק זמן קצר נלקחו מעמם בני משפחה קרובים, בזה אחר זה, כתוצאה ממחלות קשות. היא עתרה להימנע מגרימת זעזוע נוסף בדמות מאסר ממושך לבנה.

31. אבי הנאשם, מר הרוש איציק, ביקש כי בעת גזירת הדין ישקול בית המשפט בין שיקוליו גם את המרדף הלא חוקי של המתנדבים אחר הנאשם.

32. גב' רחל הרוש, דודתו של הנאשם הוסיפה, כי הנאשם אהוד מאוד על חבריו וכך גם היה על המנוח. לדבריה, עובר לתאונה, בנסיעות משותפות, היה זה הנאשם שהסיע את חבריו הואיל והם ראו בו נהג זהיר

ואחראי שניתן לסמוך עליו בעיניים עצומות.

33. גב' מינה מאייר, רכזת בשירות לאומי ועובדת סוציאלית בהכשרתה, סיפרה אודות תפקודו של הנאשם בשירות הלאומי לאחר התאונה. היא ציינה כי הנאשם שולב בתוכנית המיועדת לצעירים, אשר חוו משבר בחייהם וקיבלו פטור מהצבא. בגדר התוכנית היא מקיימת מפגשים וסדנאות להקניית כלים להתמודדות לעתיד.

34. במסגרת התוכנית, שולב הנאשם בבי"ס אוסישקין בכפר סבא, לילדים עם קשיי למידה. השתלבותו היתה מהירה והוא מבצע את תפקידו באורח אחראי, מקפיד להגיע בזמן ונוטל יוזמות לידיו. אף כאשר נאלץ להיעדר מבית הספר, עקב ניתוח שעבר, ביקש הנאשם לשוב לתלמידים במהרה ואלו, אשר רבים מהם מגיעים ממשפחות קשות יום, רואים בו דמות אב ושמחים לקראתו.

35. הרכזת ביקשה לאפשר לנאשם להשלים את השירות הלאומי עד לחודש אוגוסט 2014, הן למענו והן למען התלמידים.

36. מר יאיר בן יוסף, מעסיקו של הנאשם במעדניה מזה כשש שנים, העיד כי הנאשם עובד אחראי ומסור, המנהל לבדו חנות גדולה לממכר מזון. מאז שהיה תלמיד בבית ספר, הקפיד להגיע לעבודתו בתום לימודיו ואף כיום הוא עובד יומיום לאחר סיום תפקידו בשירות הלאומי. מר בן יוסף עמד על השינוי שחל באישיותו של הנאשם מאז התאונה.

37. גב' וויאן בן יעקב, דודתו של המנוח העידה אף היא אודות חברות האמיצה ששררה בין המנוח לנאשם, אשר נתפס כמנהיג בין החברים. לדבריה, המנוח הלך אחריו ב"עיניים עצומות", דבר שעלה לו, סופו של יום, בחייו.

### הטיעונים לעונש

38. ב"כ המאשימה, עוה"ד דן כהן, עמד על השיקולים שעמדו בבסיס הסדר הטיעון. לדבריו, עקב קשיים ראייתיים, תוקן כתב האישום באורח משמעותי ובאופן שנמחקו הימנו עבירות של נהיגה בשכרות וסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה וכן, עבירה של גרימת חבלה חמורה הומרה בפציעה. בהתאמה תוקנו אף העובדות באורח שמקל עם הנאשם.

39. עם זאת טען, כי אף לאחר תיקון כתב האישום, מעידות העובדות בו על אירוע חמור מאוד, אשר בגדרו נהג הנאשם נהיגה פרועה, פזיזה וחסרת רסן תוך אדישות לחיי אדם. סופו של יום, נהיגתו הובילה למות המנוח, ולפציעתם של ליעד ושל הנאשם עצמו.

40. התובע הדגיש, כי הגם שנמחקה עבירת הנהיגה בשכרות, הרי שאין להתעלם מריכוז האלכוהול שנמצא בגוף הנאשם, העולה על 42 מ"ג אחוז - מעל לריכוז האלכוהול המותר לנהג חדש.
41. התובע הטעים את הנסיבות לחומרא בנהיגת הנאשם; מנוסתו המסוכנת בשל ניסיונו של המתנדב נרקיס להזדהות בפניו, כשהוא חבוש כובע משטרה, המהירות המופרזת בה נהג (כ- 100 קמ"ש מקום בו המהירות המותרת עומדת על 60 קמ"ש), העובדה שחצה שלוש צמתים בניגוד למופע האדום ברמזור, כאשר באחרון נגרמה התאונה בגדרה פגע הנאשם בעוצמה במכוניתו של ליעד.
42. הנחת המוצא של התובע היתה כי הנאשם ביקש להימלט מפני המתנדב מחשש שמא ימצא שיכור. הואיל והנאשם אינו זוכר מאומה מהתאונה, אין לדעת מה חלף במוחו כאשר פתח במנוסה פראית ומסוכנת מפני המתנדב.
43. התובע עתר לאמץ את עמדת המאשימה בהתחשב בחומרת העבירות ותוצאותיהן הקשות והטרגיות ולהשית על הנאשם את מלוא התקופה המבוקשת, בת 5 שנות מאסר. לדבריו, העונש המבוקש הינו מידתי והולם את חומרת העבירות ומגמת ההחמרה בענישה בעבירות אלו, לצד נטילת אחריות מטעם הנאשם והתחשבות בנסיבותיו האישיות, עברו הנקי, גילו הצעיר, רגשות האשם ואובדן חברו הטוב.
44. כן, עתר התובע להטיל על הנאשם מאסר על תנאי, פיצוי משמעותי עבור משפחת המנוח ופסילה ממושכת מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה. עתירתו לעונש נתמכה בפסיקה.
45. ב"כ הנאשם, עוה"ד ארז נוריאלי, טען כי מתחם הענישה הראוי נע בין שנתיים לשלוש וחצי שנים ועתר להסתפק בעונש המצוי ברף הנמוך של המתחם. משקל רב ייחס הסנגור למרדף שניהלו המתנדבים אחר הנאשם, חרף האיסור שחל עליהם לערוך מרדפים ובניגוד לנהלי מרדף, התקפים ביחס לשוטרים בלבד. הסנגור הטעים שהמרדף נערך ברכב אזרחי וללא סימני זיהוי.
46. הסנגור הציג את נהלי המשטרה ביחס למרדפים לפיהם "**חל איסור מוחלט על מתנדבים לבצע מרדפים**". כן הגיש את נוהל את"ן, שמחייב קיומם של שלושה שלבים לביצוע מרדף: החלטה לבצעו, הכרזה על כך ושילוב כוחות. שלבים אלו נועדו למזעור הסכנה לחיי אדם הגלומה במרדפים ולא בכדי עוגנו בנהלים.
47. לשיטת הסנגור, עריכת המרדף על ידי מתנדבים שלא בסמכות ובניגוד לנהלים מהווה נסיבה מקלה מכרעת. כך, אין דין מרדף שנערך על ידי שוטרים מוסמכים ובהתאם לנהלים, כדין מרדף שנערך על ידי מתנדבים, בחוסר מקצועיות ותוך הפרה בוטה של הנהלים.

48. הסנגור טען לאכיפה בררנית בהתחשב בעובדה שנגד המתנדבים לא ננקטו הליכים. כן טען, כי יש ליתן את המשקל הראוי לתיקון המשמעותי לקולא שנערך בכתב האישום לנוכח קשיים ראייתיים.
49. הסנגור טען כי הפסיקה שהוגשה מטעם המאשימה עוסקת בעבירות חמורות במידה ניכרת ואין להקיש הימנה לעניינו של הנאשם. הפסיקה שהגיש תומכת לשיטתו בעתירתו לעונש.
50. בהתייחסו לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, עמד הסנגור על גילו הצעיר של הנאשם, על נטילת אחריות ועברו הנקי, על פציעתו הקשה עקב התאונה והשיקום הארוך שעבר ועודנו עובר בימים אלו. כן הדגיש את מצבו הנפשי הקשה בעקבות אובדן המנוח, שהיה חברו הטוב מילדות, כמתואר בתסקיר ובחוות הדעת הפסיכיאטרית.
51. הסנגור הלין על זכות הטיעון שניתנה לעוה"ד נעים מטעם משפחת המנוח, החורגת מהנהוג והמקובל ויש בה טעם לפגם.
52. הסנגור ציין את רצון הנאשם לפצות את משפחת המנוח, אולם ביקש להתחשב בגילו הצעיר בקביעת גובה הפיצוי.
53. הנאשם ניצל את זכותו לדברים אחרונים וביקש סליחה ממשפחת המנוח. כן הביע אמפטיה לצערם ולכאבם בעקבות האובדן. הוא הטעים, כי אינו זוכר את פרטי התאונה אך זכרו של עדן ז"ל נצור בלבו לעד.

### דיון והכרעה

54. "תאונות הדרכים בארץ לבשו ממדים מבהילים ותרומתם הזעומה של בתי המשפט יכולה שתבוא בעיקר, בהענשת העבריינים כראוי. עברייני תנועה הם, על דרך הכלל אנשים מן היישוב, אנשים 'נורמטיביים' כפי שנהוג לכנותם. אלא שאל לנו ללכת שולל. בקפחם חיי אדם, כפי שהמערער קיפח את חייה של אשה צעירה, הופכים אותם אנשים 'נורמטיביים' לעבריינים מן השורה ובהיותם מה שהם חובה היא המוטלת עלינו למוד להם כרישעתם" (ע"פ 8103/05 ראמי עותמאן נ' מדינת ישראל, המשנה לנשיא מ' חשין, כתוארו אז).
55. בחרתי לפתוח במילים אלו, המבטאות את הקושי הרב שעומד בפני בתי המשפט בגזירת עונשיהם של עברייני תאונות דרכים, קל וחומר כאשר בנהיגתם המסוכנת והפיזיזה גרמו למותם של אחרים. עבריינים אלו פוגעים בערך קדושת החיים, החשוב מכל. אסון כבד ומחריד נגרם למשפחת המנוח, לנוכח אובדנו של בנם, בכורם. חיי עדן ז"ל נקטעו בעודם באיבם, טרם שהספיק לממשם, רחוק מאוד ממיצויים. לעניין זה ראוי להביא מדברי ביהמ"ש העליון בע"פ 62/09 חדש נ' מדינת ישראל:

**"בתודעתנו תדיר דמותו של הקרבן או הקרבנות, שגם אם לא הכרנום הם לנגד עינינו -**



**חייהם שנקפדו, תכונותיהם שלא התגשמו, עתידם שנמחה... לצדם משפחותיהם, שיומם ולילה אינו לעולם כמקדם".**

56. מדיניות הענישה הנהוגה מחייבת השתתפות עונש משמעותי, אשר ייתן ביטוי לחשיבות הערך החברתי, לרבות חינוך לנהיגה נכונה וכיבוד הנוסעים והמשתמשים בדרך, בדגש על נהגים צעירים ונהגים חדשים, כבענייננו. ערך מוסף שמשקלו רב הינו כיבוד אוכפי החוק ונציגיו.
57. כמתואר בכתב האישום המתוקן, החליט הנאשם להימלט באורח פראי ומסוכן, אך בשל פנייתו של מתנדב חבוש כובע משטרתי לעברו ובטרם שהספיק הלה לבוא עמו בדברים. אין לדעת על שום מה בחר הנאשם להימלט כמי שאחזו שד, אולם ברי כי לא נמצאה עילה של ממש להתנהגותו זו.
58. הנאשם נהג בפזיזות ובשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית, כאשר נמלט מרכב המתנדבים לאורך פרק זמן ממושך, תוך נהיגה מזלזלת ובוטה בכללי הדרך, אגב נהיגה במהירות מופרזת, "זיגזוג" בין נתיבים ובעיקר - חציית שלושה צמתים מרכזיים בעיר כפר סבא, כאשר מופע רמזור אדום בכיוון נהיגתו. בנסיבות אלו, התרחשות התאונה הייתה צפויה בבחינת 'כתובת שחרותה על הקיר'. הנאשם היה מודע או למצער, היה עליו להיות מודע לסיכון שסיכן את העוברים בדרך, לרבות סיכון חייו ועדן ז"ל.
59. משקלן של נסיבותיו האישיות של הנאשם נסוג מפני הערך החברתי והאינטרס הציבורי שנפגע. עם זאת, כמובן שאין להתעלם מנסיבות אלו, מגילו הצעיר, עברו הנקי, היותו צעיר חיובי, תורם ומקובל בחברה ובעיקר - מפציעתו הקשה ותקופת השיקום הארוכה שעבר ואשר עדיין מצפה לו. כן, אין להתעלם מרגשי האשם, החרטה והצער שמלווים אותו בשל אובדן חברו הטוב מילדות, עדן ז"ל.
60. בהתאם לתיקון מס' 113 לחוק העונשין, שומה על בית המשפט לקבוע מתחם ענישה שיקיים יחס הולם בין חומרת נסיבות ביצוע העבירות ומידת אשמתו של הנאשם לבין העונש שיוטל עליו, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות ביצוע העבירה.
61. המרדף שיזם הנאשם בהימלטותו ואשר נערך על ידי מתנדבים ברכב אזרחי וללא סימני זיהוי משטרתיים והסתיים בתאונה הטרגית - מהווה נסיבה מנסיבות ביצוע העבירה אשר יש לקחת בחשבון בקביעת מתחם הענישה.
62. הסנגור טען כי עריכת המרדף ללא סמכות ובניגוד לנהלים מטה את הכף להקלה בעונש. אף לאכיפה הבררנית שחלה בנדון יש משקל רב, לשיטתו. לאישוש טיעונו, הציג הסנגור נוהל מרדפים, ממנו עולות דרכי פעולה חדות וברורות לניהול מרדף אחר רכב נמלט, לרבות השיקולים שיש לשקול ביחס לפתיחת המרדף, אופן עריכתו וסימומו. ברי, כי הנוהל נועד להטמיע דרכי פעולה אחידות, ברורות ושיטתיות שמטרתן לתחום גבולותיהם של מרדפים ולהכפיפם למטרות ראויות, ביחס לחומרת העבירות נושא המרדף ובהתחשב בסיכון הכרוך בעריכתו. לנוכח הסכנות הנשקפות מעריכת מרדפים, הסמכות לערוך אותם שמורה לשוטרי משטרה

בלבד.

63. אין מחלוקת שכללי המרדף במקרה דנן לא נשמרו. כלל לא ברור באיזו עבירה נחשד הנאשם ואם זו הצדיקה את פתיחת המרדף אחריו? הפעולות שהיה על המתנדבים לערוך טרם המרדף לא בוצעו, מה גם שעורכיו לא הורשו, על פי הנהלים, לדלוק אחר כלי רכב.

64. מנגד, יש לזכור כי היה זה הנאשם אשר פתח במנוסה ללא סיבה של ממש. ודוק; אם הבחין הנאשם בכובע המשטרה שחבש המתנדב, הרי שידע כי נציג משטרה דולק בעקבותיו והיה מחויב לעצור את רכבו. אולם, אף אם לא היה מודע לזהות המתנדב, לא הייתה הצדקה לנהיגתו המסוכנת והפוחזת, מה גם, שלא נמצאה עילה לבריחתו. דבקו של הנאשם במרדף, תוך הפרה בוטה של כללי התנועה וסיכון העוברים בדרך, דוחקת, במידה רבה, את טיעוני הסנגור באשר למשקל לקולא שיש לייחס לאופי המרדף ודרך עריכתו על ידי המתנדבים.

65. על החומרה הגלומה בעריכת מרדפים עמדתי בת"פ 8251/03 **מדינת ישראל נ' טרטורה** (מחוזי ב"ש), שם ציינתי:

**"שאלה נכבדה היא, אם ראוי לשוטרים לערוך מרדף ארוך ומסוכן, לשם לכידת עבריו, אשר כל חטאו בכך שלא חגר חגורת בטיחות - עבירה המהווה ברירת קנס. הדיון בשאלה מתייטר נוכח העבירות הנוספות אותן ביצע הנאשם אגב מנוסתו מפני השוטרים ואשר בהן, כשלעצמן יש כדי להקים עילה להמשכו של מרדף בעקבותיו עד ללכידתו ומעצרו. הגם שמקובלת עלי טענת הסנגור כי לא בכל מקרה ראוי כי הדיון 'ייקוב את ההר' וכי יש לאכוף את החוק אגב הפעלת שיקול דעת ותוך עריכת איזון ראוי בין האכיפה לבין המחיר הנדרש לקיומה - אין לקבל את הטענה כי בעצם עריכת המרדף נשמט היסוד לאחריותו הפלילית של הנאשם. יתירה מזאת; הרציונל העומד ביסוד טענת הסנגור, בדבר התנהגותם הבלתי סבירה של השוטרים, כך לכאורה - כוחו יפה אף ביחס לנאשם אשר ביקש להימלט מפני השוטרים בדרך נועזת ומסוכנת, חרף מודעותו לזהותם ולמרות שלא היתה מניעה כי יציית להוראתם ויעצור בצד הדרך, ככל אזרח הכפוף לחוק".**

66. בערעור על הכרעת דין זו הטעים בית המשפט העליון, כי אין בהתנהגות השוטרים כדי להשליך על חומרת עונשו של הפותח במרדף, בהינתן העובדה שהוא זה אשר יזמו. לעניין זה ראה:

**"עוד טוען הסנגור בטיעונים שכתב ובטיעוניו בעל פה, שלא היתה הצדקה למרדף בו פתחו השוטרים אחר המערער כאשר החשד היחידי שחשדו בו היה בכך שלא חגר חגורת בטיחות. טענה זו לוקה בכשל מושגי. לא השוטרים הם שפתחו במרדף אחרי המערער אלא הוא זה שסירב להוראתם החוקית לעצור, תחת זאת פתח בהימלטות פרועה, מסוכנת ומסכנת חיים שנמשכה 20 דקות במהלכה הוא מתעלם מכריזותיהם החוזרות ונשנות המורות לו לעצור את רכבו.**

**אפילו נניח מקרה בו מתברר בדיעבד כי לא היה מקום להוראת שוטר לנהג מכונית לעצור את רכבו, גם אז (ע"פ 2100/06 מ"י נ. אבולקיעאן)...**

**'טעותם של השוטרים אין לה דבר עם חובתו של כל אזרח לציית להוראתם של אנשי החוק לעצור את רכבו ומכל מקום, לא עומדת לו הפריבילגיה לפתוח במנוסה פרועה רק משום שסבר כי לא הייתה עילה להורות לו לעצור את רכבו'**

**כוחם של הדברים יפה כמובן גם למקרה בו הוראת שוטר לנהג רכב לעצור את רכבו אינה נובעת מחשד כי עבר עבירת תנועה כלשהי, אלא אם הורה לו לעצור כדי לבדוק רישיונות, מסמכים או את מצב הרכב. מעשי העבירה של המערער גלומים בעצם הנהיגה הפרועה ומסכן את חיי האדם שנהג בה את מכוניתו" (ע"פ 4882/06 טרטורה נ' מדינת ישראל).**

67. עולה אפוא, כי חרף הכשל בהתנהגות המתנדבים ומבלי להקל בו ראש, אין לייחס לו משקל רב בשיקולי הענישה, בהינתן צבר הנסיבות החמורות הנזקפות לחובת הנאשם בעצם פתיחת המרדף ובדבקותו בו עד הסוף המר. עם זאת, הטיעונים הללו יילקחו בחשבון בקביעת מתחם הענישה.

68. לאחר בחינת טווח הענישה הקיימת בגין עבירות דומות, אני מעמידה את מתחם הענישה על 3 עד 8 שנות מאסר. מתחם תקופת פסילת רישיון הנהיגה עומד על 7 - 20 שנים.

69. מתוך רחשי כבוד למשפחת המנוח, אשר נכחה בכל הדיונים, נעניתי לבקשתה ואפשרתי לבא כוחה לשאת דברים, כחלק מהראיות לעונש מטעם המאשימה. ב"כ המשפחה, עו"ד שאול נעים, עתר להשית על הנאשם 7 שנות מאסר, תוך חריגה לחומרא מהסדר הטיעון.

70. כאבה של משפחת המנוח רב וראוי שקולה יישמע. זו אף מצוות המחוקק. עם זאת, אין לאפשר למשפחת המנוח להתייצב בשורה אחת עם הצדדים להליך הפלילי ולטעון 'טיעונים לעונש'. מתפקידה של המאשימה לעשות כן ואל לה למשפחת המנוח ליטול סמכות זו לידיה. בטיעוניה, הביאה המאשימה את עמדת משפחת המנוח לצד שיקולים נוספים, אשר אף משקלם רב.

71. בקביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם, לקחתי בחשבון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ובהן, נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, כפי שפורטו בהרחבה. בעטיין, סבורני כי אין להשית על הנאשם את מלוא תקופת המאסר לה עתרה המאשימה.

72. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר לתקופה של 4 שנים.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים משך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירות בהן הורשע.

ג. פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 10 שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ד. פסילה על תנאי ל - 3 שנים משך שלוש שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה בה הורשע.

ה. הנאשם יפצה את משפחת המנוח בסכום של 75,000 ₪. התשלום ישולם ב - 20 תשלומים שווים ורצופים

החל מיום 1.1.15 ובכל ה - 1 לחודש שלאחריו. לא ייפרע תשלום אחד, תעמוד היתרה המלאה לפירעון מידי.

**זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.**

ניתן היום, ג' תמוז תשע"ד, 01 יולי 2014, במעמד הנאשם ובאי כוח הצדדים.